

บทสรุปผู้บริหาร

ชื่อเรื่อง	รายงานการบริหารแหล่งเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
ชื่อผู้ศึกษา	นางสาวพวงสุวรรณณ์ พันธุ์มะม่วง
ปี พ.ศ. ที่ศึกษา	พ.ศ. 2558 – พ.ศ. 2560

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา (กศน. อำเภอศรีราชา) เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี (สำนักงาน กศน. จังหวัดชลบุรี) มีบทบาทภารกิจในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่าย เพื่อจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จัด ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

จากรายงานการประเมินตนเอง ปี พ.ศ. 2557 ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรีในมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ผู้รับบริการ มาตรฐานที่ 2 คุณภาพจัดการศึกษา การให้บริการ มีข้อเสนอเพื่อการพัฒนาโดยให้มีการจัดการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพทั้งคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งควรควรใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ ต้องพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ห้องสมุดประชาชนให้มากขึ้น พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักใช้บริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ รู้จักใช้สื่อเทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับการเรียนรู้ และนำไปบูรณาการในการประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ควรควรมีการออกแบบกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน และรายวิชาที่เรียน (ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา 2557: 69-76)

ผู้ศึกษาในฐานะผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรีเห็นความสำคัญ ความจำเป็นของการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในชุมชน และการส่งเสริม สนับสนุน การใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยบูรณาการความรู้ในชุมชนให้เชื่อมโยงกับหลักสูตรต่าง ๆ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา และพบว่าในอำเภอศรีราชามีแหล่งเรียนรู้จำนวนมาก แต่ยังไม่ได้รับการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบและคุ้มค่า ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่ศึกษาการ

บริหารแหล่งเรียนรู้เพื่อจัดการศึกษาตลอดชีวิต ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยภูมิ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อกำหนด แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) เพื่อศึกษาศักยภาพการบริหารแหล่ง เรียนรู้ โดยศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน การศึกษาประกอบด้วยครูและบุคลากรของ กศน.อำเภอสรรพยา ภูมิปัญญาท้องถิ่น นักศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ วาระการประชุม แบบสัมภาษณ์ คู่มือการใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต แบบบันทึกการเรียนรู้ แบบนิเทศ ติดตาม แบบสอบถามความความ คิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพ ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารแหล่งเรียนรู้ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยภูมิ พบว่า การวางแผนการใช้และพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ ยังขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผนร่วมกันของบุคลากร ภูมิปัญญา ท้องถิ่น และภาคีเครือข่าย จึงควรมีการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อพิจารณาวางแผน โดยวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และแนวทางในการดำเนินงานต่อไป โดยการสร้างความ เข้าใจกับครูและบุคลากร รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งให้เห็นถึงวัตถุประสงค์และความสำคัญของการ บริหารแหล่งเรียนรู้ ซึ่งยังขาดการประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้ครู กศน. นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ตระหนักและเห็นความสำคัญของการใช้แหล่งเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ควรให้ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยจัดตั้งคณะกรรมการทุกฝ่ายเพื่อการมีส่วนร่วม ทั้งใน การสำรวจแหล่งเรียนรู้ และวิเคราะห์สภาพความพร้อมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

2. แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ศูนย์การศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยภูมิ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการนำผลการประเมินแหล่งเรียนรู้ไปใช้ มีข้อค้นพบดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยภูมิ

- 2) สํารวจและจัดทำข้อมูล สารสนเทศแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา
- 3) กำหนดเป้าหมายและแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชนให้มีความชัดเจน
- 4) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 5) พัฒนาบุคลากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้
- 6) ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ มีการดำเนินงานตามคู่มือใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการบูรณาการระหว่างสาระการเรียนรู้ รายวิชาที่จัดการเรียนรู้ กับความรู้ในแหล่งเรียนรู้ พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของแหล่งเรียนรู้ นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้ โดยมีแผนการเรียนรู้ สื่อ แบบบันทึกการเรียนรู้ ที่มีความเหมาะสม มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชุมชน เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ มีแผนการนิเทศ การประสานแผนการนิเทศ ปฏิบัติการนิเทศ และรายงานการนิเทศ ประชุมปฏิบัติการให้ความรู้เรื่องวิเคราะห์ผล การประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้

2.4 การนำผลการประเมินแหล่งเรียนรู้ไปใช้อย่างต่อเนื่อง โดยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ข้อมูลจากการนิเทศ เพื่อสรุปรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อนำผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียน มาวางแผนปรับปรุงการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่อไป

3. ผลที่เกิดจากการบริหารแหล่งเรียนรู้ จากความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสรรพยา จังหวัดชลบุรี ในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ มีผลการศึกษาดังนี้ ความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ การอนุรักษ์ป่าชายเลน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ล่งทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ ห้องสมุดประชาชนอำเภอสรรพยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ควรมีการปรับและจัดทำระบบสารสนเทศของแหล่งเรียนรู้ที่เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความต้องการของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 จากผลการศึกษา พบว่า ควรเร่งส่งเสริมให้ครู กศน. ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อในแหล่งเรียนรู้ เพราะครูขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งผู้ศึกษา จะได้มีการวางแผนการพัฒนาคูและบุคลากรในด้านนี้ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการจัดทำเอกสารเส้นทางการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ของแต่ละตำบล เพื่อจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เพื่อรักษาคุณภาพและพัฒนาให้เหมาะสมกับแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลการนำแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ไปใช้กับศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภออื่น ๆ ว่ามีผลแตกต่าง หรือเหมือนกันหรือไม่ อย่างไร มีปัจจัยใดที่ทำให้การบริหารแหล่งเรียนรู้ ประสบความสำเร็จ